

VIII TROBADA DEL PROGRAMA ATENCIÓ PRIMÀRIA SENSE FUM Catalunya sense fum... i Girona més!

Girona, 23 de novembre de 2017

S'INFRADIAGNOSTICA EL TABAQUISME EN PERSONES SENSE-LLAR AMB PROBLEMES DE DROGODEPENDÈNCIES?

Fran Calvo¹⁻² Carles Fàbregas³ Cristina Giralt⁴ Anna Calvet⁴ Paz Castillo⁵ Sandra Castillejos²

¹Agència de Salut Pública de Catalunya a Girona

²Facultat de Psicologia i Educació, Universitat de Girona

³Centre d'Acolliment i Serveis Socials "la Sopa" (Girona)

⁴Centre d'Atenció i Seguiment a les Drogodependències del Gironès, Institut d'Assistència Sanitària (IAS)

⁵Servei de Psiquiatria d'Aguts, Hospital Santa Caterina (IAS).

INTRODUCCIÓ

L'estimació del tabaquisme en la població general de Girona s'estima en un 25,3% de la població¹, sent el tabac la tercera droga per la qual es sol·liciten més inicis de tractament als Centres d'Atenció i Seguiment a les Drogodependències (CAS)². Respecte d'altres drogues d'abús diagnosticades com l'alcoholisme, les persones sense llar en són una població de risc de patir Trastorns per Ús de Substàncies (TUS)³.

OBJECTIU

L'objectiu d'aquesta recerca és determinar la prevalença de diagnòstic principal i secundari de tabaquisme en una mostra de pacients que són persones sense-llar (PSL), en comparació amb la resta de diagnòstics de TUS.

MÈTODE

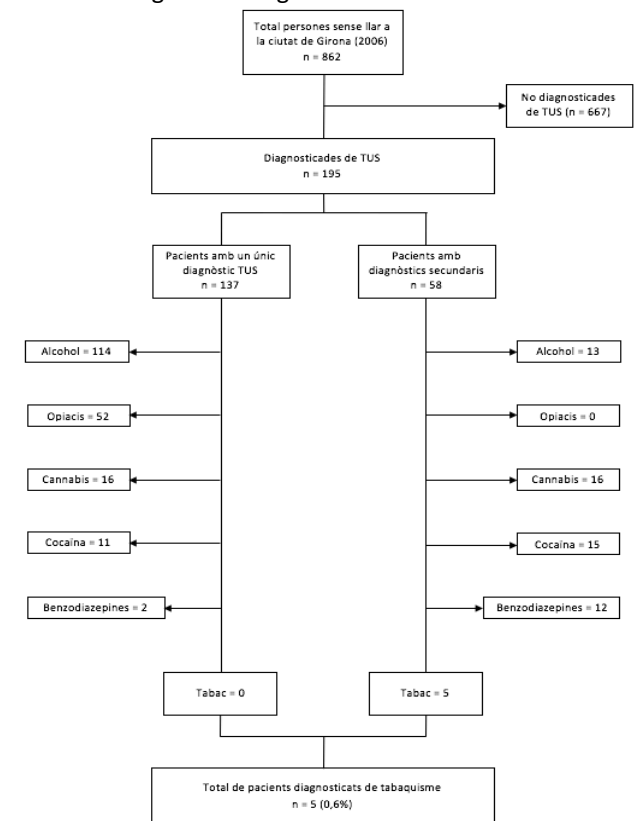
Disseny: Estudi longitudinal i descriptiu de seguiment d'una cohort de persones sense llar de la ciutat de Girona.

Procediment: Un equip interdisciplinari de diferents serveis públics (socials i sanitaris) de la ciutat va recopilar el llistat del total de persones sense llar ateses durant l'any 2006 a la província de Girona. Es va fer un seguiment dels inicis de tractament en drogodependències i els diagnòstics de cada pacient fins el mes de juny de l'any 2016.

RESULTATS

De les 862 persones sense-llar, van presentar diagnòstic de dependència a alguna droga 195 (22,6%), dels quals 58 (6,7%) presentaren dos diagnòstics o més. L'alcoholisme va ser el més destacat amb 114 diagnòstics principals (13,2%), seguit del opiacis (n = 52; 6,0%), el cannabis (n = 16; 1,8%) i la cocaïna (n = 11; 1,3%). Es va donar una absència de diagnòstic de tabac com a diagnòstic principal i com a secundari es va diagnosticar en 5 casos (0,6%) (Figura 1).

Figura 1. Fluxograma extracció dades

ALGUNS DELS ESTUDIS MÉS RELLEVANTS EN MATÈRIA DE TABAQUISME EN POBLACIÓ SENSE-LLAR A INDIQUEN

- Que les PSL fumen més que la població general (57% vs. 27%), sent la història de sensellarisme un predictor de tabaquisme (AOR = 2,09). En canvi no es troben diferències entre PL i població general en el desig de deixar de fumar (84% vs. 82% respectivament)⁴.
- Que les variables que prediuen el fet que una PSL es situï a la fase de *Preparació per a l'acció* per a deixar de fumar (segons teories transteòriques del canvi) són: i) la percepció d'autoeficàcia i el suport social rebut per deixar de fumar (inclòs counselling). Per tant, les PSL es poden veure beneficiades dels programes per a deixar de fumar de la mateixa forma que la població general⁵.

CONCLUSIONS:

El tabaquisme es diagnostica molt per sota de la seva presumible prevalença en persones sense-llar, atenent a l'evidència científica en altres contextos. És important incloure el cribatge de tabaquisme també en persones en situació d'exclusió social extrema tot i que inicialment no existeixi demanda de tractament explícita.

¹ASPCAT (25 d'Octubre 2017). El 25,3% de la població gironina encara fuma. Retrieved from <http://salutpublica.gencat.cat/ca/detalls/Article/El-253-de-la-poblacio-gironina-encara-fuma>.

²ASPCAT (2015). Sistema d'informació sobre drogodependències a Catalunya, Informe anual 2015, Generalitat de Catalunya. Retrieved from <http://drogues.gencat.cat/web/.content/minisite/drogues/noticies/actualitat/arxiu/SIDC-Informe-2015-FINAL.pdf>

³Fazel, S., Khosla, V., Doll, H., & Geddes, J. (2008). The prevalence of mental disorders among the homeless in western countries: systematic review and meta-regression analysis. *PLoS medicine*, 5(12), e225.

⁴Baggett, T. P., Lebrun-Harris, L. A., & Rigotti, N. A. (2013). Homelessness, cigarette smoking and desire to quit: results from a US national study. *Addiction*, 108(11), 2009-2018.

⁵Arnsten, J. H., Reid, K., Bierer, M., & Rigotti, N. (2004). Smoking behavior and interest in quitting among homeless smokers. *Addictive behaviors*, 29(6), 1155-1161.